

Alsónémedi Hírmondó

Alsónémedi Önkormányzatának tájékoztatója

XIX. évfolyam

Ünnepi szám 2009. augusztus 20.

Tisztelettel és szeretettel várjuk Alsónémedi lakosságát

2009. augusztus 19-én (szerdán) ünnepi programokra a Szent István térre!

10 órától Családi Nap, 18 órakor dr. György Balázs polgármester emlékezik,

az új kenyeret a történelmi egyházak helyi vezetői áldják meg.

A megemlékezés után ünnepélyes keretek között adjuk át az óvoda mostanra elkészült tornaszobáját.

Az ünnepség és az átadás után a NYWYG Íjász és Hagyományőrző Egyesület tagjai bemutatót tartanak.

Szent István király intelmei Imre herceghez (részletek)

Akik ugyanis hamisat hisznek, vagy a hitet jó cselekedetekkel teljessé nem teszik, fel nem ékesítik, minthogy a hit tettek híján meghal, sem itt nem uralkodnak tisztességgel, sem az örök uradalomban vagy koronában nem lesz részük. Ám ha a hit pajzsát tartod, rajtad az üdvösség sisakja is. Mert e lelki fegyverekben szabályszerűen harcolhatsz láthatatlan és látható ellenségeid ellen.

Az imádság megtartása a királyi üdvösség legnagyobb járuléka, ezért a királyi méltóság kilencedik regulájában pendül meg. A folyamatos imádkozás: a bűnöktől megtisztulás és feloldozás.

Imádkozz azért is, hogy a tétlenséget, tunyaságot elkerülje, megajándékozzon az erények összességének segédelmével, s így legyőzhed látható és láthatatlan ellenségeidet. Hogy valamennyi alattvalóddal együtt gondtalanul, ellenséges támadásoktól nem háborgatva, békében végezhed életed pályáját.

A türelemről így beszél Pál apostol: „tanúsítatok mindenki iránt türelmet.” És az Úr evangéliumban: „Ha [türelemmel] kitartotok, megmentitek lelketeket.” Ehhez tartsd magad, fiam: ha becsületet akarsz szerezni királyságodnak, szeresd az igaz ítéletet; ha hatalmadban akarod tartani lelkedet, türelmes légy.

Ha pedig egyszer olyasvalami kerül eléd, amelyben ítéletet hozni méltósággal összefér, türelemmel, irgalommal, esküdözés nélkül ítélkezz, így lesz majd koronád dicséretes és ékes.

Kell, hogy a királyt kegyesség s irgalmasság díszítse, de a többi erény is hassa át és ékesítse. Mert ha a királyt istentelenség és kegyetlenség szennyezi, hiába tart igényt a király névre, zsarnoknak kell nevezni. Ennek okából hát, szerelmetes

fiam, szívem édessége, sarjam jövő reménysége, kérlek, megparancsolom, hogy mindenütt és mindenekben a szeretetre támaszkodva ne csak atyafiságodhoz és a rokonságodhoz, vagy a főemberekhez, avagy a gazdagokhoz, a szomszédhoz és az itt lakóhoz légy kegyes, hanem még a külföldiekhez is, sőt mindenkihez, aki hozzád járul. Mert a szeretet gyakorlása vezet el a legfőbb boldogsághoz.

A legnagyobb királyi ékesség, az én tudásom szerint, a királyelődök után járni, a szülőket utánozni. Aki ugyanis megveti, amit megszabtak atyai elődei, az isteni törvényekre sem ügyel. Mert az atyák azért atyák, hogy fiaikat gyámolítsák, a fiak pedig azért fiak, hogy szüleiknek szót fogadjanak. Aki atyjával szemben áll, Isten ellenségének áll. Mert minden engedetlen Istennel áll szemben.

(...) légy erős, nehogy a szerencse túlságosan felvessen, vagy a balsors letaszítson. Légy alázatos is, hogy Isten felmagasztaljon most és a jövőben. Légy majd mértéktelen, hogy mértéken túl senkit se büntess vagy kárhoztass. Légy szelíd, hogy sohase harcolj az igazság ellen. Légy becsületes, hogy szándékosan soha senkit gyalázzal ne illess.

A hit tehát, melyről beszélek, a

következő: higgy erősen a mindenható Atyaistenben, minden teremtmény teremtőjében, és az ő egyszülött fiában, a mi Urunkban, Jézus Krisztusban, kit az angyal meghirdetett, ki Szűz Máriától született, az egész világ üdvösségéért a keresztfán szenvedett és a Szentlélekben, ki szólt a próféták az apostolok, valamint az evangélisták szavával, mint egyetlen tökéletes oszthatatlan szeplőtelen istenségben, és kétegy hoozzád ne férjen.

Országalapítónk, a magyarok első apostoli királya

Az ezerév, száz éve

Különös múltidézésre hívom a kedves Olvasót Szent István ünnepének alkalmából: egy újságcikkből válogattam részleteket, amely több mint száz évvel ezelőtt jelent meg az Országos Néplapban, *A magyarok első apostoli királya* címmel. Szolgáljon apropóul, hogy egyáltalán nem felesleges megtudnunk, hogyan vélekedtek száz évvel ezelőtt élt elődeink ezer évvel ezelőtt élt országalapítónkról, hiszen az István korában és az István által megalapozott erős gazdasági-társadalmi struktúrák szükségessége a mindenkori, de különösen napjaink fenyegető változásai közepette egyre fokozottabban merül fel.

„Több mint egy század óta lakták már Ázsiából szakadt eleink tejjel-mézzel folyó uj hazájokat, s diadalmasan hordozott fegyvereik nyomát vér és pusztulás jelölték a bekalandozott szomszéd tartományokban: midőn az isteni gondviselés, megelégtelve a sok vérontást, Árpád a nagy honalapító után harmadik fejedelemünknek, Gejzának szívét oda hajlította, hogy véget vetvén a nem csekély vereségek által úgy is lehangozt határtalan kalandváagnak, a szomszédokkal békét kössön, s országát a keresztény vallás és az ezzel karöltve járó polgáriasság áldásai előtt megnyissa.” – Írja az ismeretlen

szerező, s itt bukkan fel először a kiválasztottság megingathatatlan, végzetszerű ténye és tudata, majd néhány sorral lentebb egy csodás eseményről is olvashatunk: „Az óriási mű megkezdésének érdeme Gejzáé volt ugyan, befejezése és megszilárdítása azonban fiának, Istvánnak volt a kegyes égtől fönntartva. Erre nézve csodálatos éjjel látománnyal vigasztalta meg őt az Úr. (...) egy gyönyörű tekintetű ifju jelent meg Gejza előtt, s így szóla hozzá: *Békesség neked Krisztus választottja! Tedd félre aggodalmaidat s bizzál. Nem tereád van bízva, a miről aggódol, mert kezeid embervérrel fertőztetvék; hanem a tőled származandó fiut rendelte az isteni gondviselés mindezek elintézésére. Ez lesz az Ur választott királyainak egyike, ki a földi élet koronáját becserélni fogja az örök életbelivel.*” Tegyük hozzá: úgy lett.

„Ő alapította meg ugyanis a pogányság füstölgő oltárainak romjain a keresztény vallást édes hazánkban! ő plántálta a magyar nemzet szívébe az igaz hit szelid tanait. Árpád hős vasával földi, István pedig fáradszátlan gondossága s tanítása

által egyszersmind mennyei hazát is szerze nekünk. Mit ér hazát szerezni drága honfivéren, ha rövid idő múlva enyészet borítja be gyászleplevel a hajdan diadalmas és erős nemzetet? Jól tudá ő, mikép kard szerezte, de csak a kereszt tarthatja fön az országot. Ha a magyar a pogányság karjaiból ki nem bontakozik, s nem fog kezét a müveltebb nyugoti népekkel: előbb-utóbb vagy magát emészti föl, vagy a bosszus szomszédok egyesült fegyverei által irtatott volna ki.”

A magyar történelem egyik legmeghatóbb jelenete, mikor a haldokló István magához hivatja az ország főpapjait és nagyjait, s így szól hozzájuk: „*Magyarok! Haldokló fejedelmetek szól hozzátok: legyetek jó hazafiak, legyetek buzgó keresztények; hűség egyesítesen, összetartás erősítsen, honszeretet*

lelkessítsen benneteket.

Én az országot, melynek javát egész életemben ohajtottam és munkáltam, Máriának, az Isten szent anyjának oltalmába ajánlom; ő legyen az árva nemzet édes anyja, ő legyen Magyarország védasszonya.”

Nem csoda hát, ha szent királyunk halálakor „sirtak a szegények, könnyeztek a gazdagok, zokogtak az árvák, keseregtek az özvegyek, fölajdultak a templomok, s míg a megindult nép könnyörgése szent énekek zengedezései között emelkedék az egekbe, az oltárok számolyait a hála, szeretet és fájdalom

könnyei áztaták; mert a szent király nem vala többé. Mint a népek áldásai között leáldozott tiszta nyári nap, úgy hagyá ő el alattvalóit, s lelke, mint reggeli harmat, honnét származék, az égbe fölemelkedett.”

Ezért nincs más hátra, ha „ránk virrand ez ünnep, mely nemzetünk születésének napja is, s így mindnyájunk családünnepe. Üljük meg azt a nagy szent királyunkhoz méltóan, miként megülték azt jámbor őseink, kik e napot országszerte is, de különösen a fejedelemmel együtt évenként Székesfehérvárott szent királyunk sirjánál ünneplék.

Irtsunk ki szivünkéből gyökerestől minden ingerültséget, gyűlölséget egymás iránt, s ne gyűjtsuk meg többé az egyenetlenség szövétnekét. Ne csak szájjal, hanem tettel mutassuk meg, hogy mi a szeretet törvényét ismerjük, s hogy mindnyájan ugyanazonegy édes honnak gyermekei vagyunk.

Szent István szelleme légy velünk s hazánkkal!”

Kérhetünk-e ma is ennél többet?

Pataki Attila István

„Mert az atyák azért atyák, hogy fiaikat gyámolítsák”

– Géza fejedelemről, Szent István király hatalmának megalapozójáról

A krónikák keveset szólnak Géza fejedelem tevékenységéről, politikájáról; és személyisége csak másodlagos Szent István király alakja mellett, pedig István politikájának alapjait ő rakta le. Törekvéseinek

célja egy keresztény, a nyugat-európai feudális monarchiák sorába illeszkedő független magyar állam volt.

Géza apja Taksony, Árpád unokája volt; anyja besenyő (vagy kazár) származású lehetett. Gézának egyetlen testvére ismert, Mihály, aki Vazul és Szár (Kopasz) László apja lett. Géza az erdélyi Gyula leányát, Saroltot vette feleségül, akitől Vajk – a későbbi Szent István király – született.

Taksony halála után fia, a 949 környékén született Géza vette fel a nagyfejedelmi címet, aki erős fejedelmi pozíciót alapozott meg a törzsi keretek széttűzésével. Ez minden bizonnyal nem mehetett egykönnyen, hiszen a hagyományoknak megfelelően a legidősebb törzsfőnek kellett volna követnie a fejedelmet, nem pedig a Taksony-ág egy fiának. Géza legnagyobb ellenfele Koppány volt, aki Géza fiától, Istvántól is el akarta venni a hatalmat; Géza ezért a somogyi országrésszel próbálta enyhíteni Koppány hatalomvágyát.

Géza megfontolta helyzetét a két nagy hatalom, Bizánc és a Német-Római Birodalom között, végül pedig nyugat felé nyitott. I. Ottóhoz fordult, akitől térítő papokat kért – így érkezett Magyarországra Bruno, Sankt Gallen szerzetese, akit a magyarok püspökké szenteltek, s ő keresztelte meg Gézát is. Géza már uralkodása kezdetén „felismerhette a nyugati művelődés, az európai államszervezet, a keresztény tanítás erejét és nagyságát”, s a nyugati szervezetben való hit lehetett a meghatározó az ország haladási irányának megállapításában. 973-ban Géza tizenkét magyar főembert küldött Quedlingburgba I. Ottó császárhoz követségbe, hogy elnyerje barátságát. Szüksége is volt erre a lépésre, hiszen ekkor még csak az ország dunántúli része tartozott fennhatósága alá. Az erdélyi területeken bizánci rítusú egyházi liturgia hódított, amivel szemben Géza nem mindig tudta érvényre juttatni akaratát.

Géza felesége, Sarolt is a dunántúli országrészről származott, de ez a tény Géza politikáját csak kevéssé befolyásolta. Nagyon valószínű az is, hogy Sarolt kezdeményezésére jött létre az ortodox veszprémvölgyi apácakolostor. Géza és Sarolt egyformán kivették részüket az uralkodásból, lányukról és Istvánról szólnak a legtöbbet a krónikák. Lányaik férjhez adásával új szövetségeseket kívántak keresni.

Géza, hogy országát építeni, fejleszteni tudja, nyugodt, háborúmentes környezetre törekedett, s a szomszédokkal való jó viszonyt is ápolni igyekezett. Amikor Civakodó Henrik meg-

támadta a nyugati területeket, két csatát is vívott vele, melyek után területeket kellett átadnia neki (a mai Bécsi-medencét).

Géza követői által akarta kifejezni, hogy a magyarság Európa része akar lenni, s hogy a magyarok szándékai békések. Fiát ennek megfelelően Civakodó Henrik lányával, Gizellával házassította össze 995 táján. Ez a házasság gyümölcsözőnek bizonyult, hiszen az ifjú arával térítő papok és harcosok érkeztek, akik a magyar fejedelem pozícióit erősítették.

996-ban az Észak-Dunántúlon, Győrtől délre, Szent Márton hegyén monostort alapított. Szükség is volt a monostorra, mert Koppány egyre hevesebben küzdött az ország trónjáért. Somogy-országi területéről kétségbe vonta István utódlását, de fegyveresen csak Géza 997-ben bekövetkező halála után lépett fel.

Géza a fejedelmi hatalomtól függetlenségüket megőrizni kívánó törzsi vezetők ellen kíméletlenül lépett fel, halálakor már csak három törzsfő (Koppány, Gyula és Ajtony) nem hajlott meg a fejedelmi akarat előtt. Magyarország hűbéres alárendeltsége azonban elfogadhatatlan volt mind Géza, mind István számára, a feudális Európához való csatlakozást csak a függetlenség, az ország szuverenitásának megőrzésével tudták mindketten elképzelni.

A Hírmondó ünnepi számát összeállította:
Morvai János képviselő, a Kulturális és Oktatási Bizottság tagja és Pataki Attila István.

HIMNUSZ Szent István Királyhoz

István! Első szent királyunk,
Ó légy üdvöz általunk,
Kik ma téged egy ajakkal,
Egy szívvel magasztalunk;
Fölnevelő édes atyánk,
Kérünk, nézz a mennyekből ránk,
Imádj Istent értünk!

Krisztus után te vagy nekünk
Üdvözítő mesterünk,
Neked köszönjük, hogy mostan
Igaz istent ismerünk;
Ki megszántad őseinket,
Nem feledhetsz el bennünket...
Imádj Istent értünk!

Te boldogság virágával
Ültetéd be szép hazánk;
De mi rajta mindenütt csak
Véres nyomokat hagyánk;
Ezredéve, hogy itt élünk,
Mégis egyetlen vérünk...
Imádj Istent értünk!

Sokszor vetek ellenségeink
Rajtunk szörnyű véradót,
Sokszor írták falainkra
A három halálos szót;
De hívságos volt a végzet;
Mert mindig szent jobbod védett...
Imádj Istent értünk!

Most is, hogy bú nyomorgat,
Ha bajt, inséget érünk,
Csak tehozzád zokog szívünk,
Szép koronás testvérünk!
Tőled sohsem volt elzárva,
A ki magyar, a ki árva...
Imádj Istent értünk!

Ó légy, a mint egykor voltál.
Példaadó világunk,
Légy fényes felhő előttünk,
Kik a pusztába járunk
S vezess egy szebb jövőre
Kik hozzád vágyunk örökre
Imádj Istent értünk!

Mindszenti Gedeon

Ady Endre: Ének aratás előtt

Hamu alatt parázsló harag,
Ökölbe szorult, rázó kezek,
Irgalmatlan, dühös kiáltás,
Közeleg az ünnepetek.

Aratásra készülő mezők,
Torkodon-akadt, gyűlölő szavak,
Kaszák, mik kiegyenesedtek,
Ünnep készül, piros, szabad.

Indul a vén, magyar tespedés,
Pattan a feszült, ostoba húr,
Nagy gögök félve összebújnak
S a tisztes, nagy csönd meglapul.

Magyar ünnep lesz az aratás,
Aratni búzát, vért, fejet:
Nő a dühösök szent szektája,
Aratás lesz, ne féljetek.

Szilágyi Domokos: Új kenyér

Mosolyog a nyári dél,
az asztalon friss, fehér
új kenyér –
– Honnan van az új kenyér?

Három traktor földet szántott,
a vetőgép búzát vetett,
felhő hullatta az esőt,
nap hullatta a meleget,
szökken a szár szép magasra,
jött a kombájn, learatta,
learatta, kicsépelte,
a gőzmalom megőrölte,
teherkocsi hazahozta,
anya pedig megsütötte.

Mosolyog a nyári dél,
az asztalon friss, fehér
új kenyér.

Petőfi Sándor: Fekete kenyér

Miért aggódom, lelkem jó anyám,
Hogy kenyeretek barna, e miatt?
Hisz meglehet: ha nincs idehaza,
Tán fehérebb kenyérről él fiad.
De semmi az! csak add elém, anyám,
Bármilyen barna is az a kenyér.
Itthon sokkal jobb ízű énnekem
A fekete, mint máshol a fehér.

Kérdőív

Alsónémedi településközpont-fejlesztési pályázatának igényfelméréséhez

Tisztelt Alsónémedi Lakosok!

Kérjük, jelen kérdőív kitöltésével segítsék Önkormányzatunk munkáját **településközpont-fejlesztési céljaink** megvalósításában. A kérdőív egy pályázathoz szükséges igényfelméréshez készült. Kérjük, hogy szánjanak néhány percet a kérdések megválaszolására, és a kitöltött kérdőíveket **2009. augusztus 31-ig** juttassák vissza a Polgármesteri Hivatal előterében szokásos módon elhelyezett gyűjtőládába! A megfelelő helyre tegyenek a négyzetbe x-et.

1. *Mennyire tartja fontosnak életminősége, illetve Alsónémedi megítélése szempontjából a településközpont településünkre jellemző arculatát és karakterét megőrző fejlesztését.*

Nagyon fontosnak tartom	☐
Fontosnak tartom	☐
Fontos, de vannak fontosabb problémák is Alsónémedin	☐
Egyáltalán nem tartom fontosnak	☐

2. *Mennyire járul hozzá a településkép javításához a jó minőségű, esztétikus burkolattal ellátott településközpont kialakítása?*

Nagyban hozzájárul	☐
Hozzájárul	☐
Teljesen mindegy a településkép szempontjából	☐

3. *Mennyire ért egyet az alábbi mondattal:*

Az önkormányzatnak feladata a lehető legjobb minőségű, Alsónémedi lakosai számára ingyen elérhető sportolási infrastruktúra biztosítása

Teljes mértékben egyetértek	☐
Egyetértek, de nem ingyenesen	☐
Az önkormányzatnak egyáltalán nem feladata a sportpálya gondozása, fejlesztése	☐

4. ***Kérjük, 1-5-ig osztályozza az alábbi fejlesztési területeket (1-es a legkevésbé fontos, 5-ös nagyon fontos, azonos osztályzattal több fejlesztési területet is megjelölhet):***

- Közbiztonság fejlesztése
- Alsónémedi kulturális és védett értékeinek megőrzése az utókor és utódaink számára
- Alsónémedi belterületi útjainak és járdáinak a fejlesztése
- Fiataloknak sportolási lehetőség biztosítása
- Gyermekek és fiatalok szabadidős tevékenységét szolgáló fejlesztések megvalósítása, különösen a településközpontban
- Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése
- Fiatalok szórakozási lehetőségeinek bővítése a településen
- Tömegközlekedés fejlesztése

5. ***Mennyire tart az országot sújtó gazdasági problémák hatására településünkön a bűnözés növekedésétől, ezzel együtt pedig a közbiztonság romlásától?***

- Nem tartok tőle, mert kiemelten jó a közbiztonság a településen
- Nem tartok tőle, de ehhez a közbiztonságot megalapozó technikai feltételek javítására van szükség
- Tartok tőle, ezért az önkormányzatnak kiemelten szükséges figyelnie a közbiztonsággal kapcsolatos feladatainak ellátására

6. ***Szülőként, nagyszülőként elégedett-e a településünkön található játszótérek számával, azok korszerűségével, minőségével, valamint területi eloszlásával?***

- Igen, mert játszótér közelében lakom, a minőségével elégedett vagyok
- Részben, mert játszótér közelében lakom, de a játszótér fejlesztésre szorul
- Közelemben nincs játszótér, így ritkán látogatom
- Megítélésem szerint mind minőségben, mind pedig darabszámban szükséges a játszótérek fejlesztése
- Nem tudom